

KLD
postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Arkivsakid- doknr:	23/395-2	Saksh:	Gunnar Elnan	Arkivkode	Dykkar ref.	Dato:
Journalpostid:	23/4717	Telefon	47612205	FST-612		15.05.2023

Innspel til stortingsmelding om villrein

Det vert vist til innspelsmøte helde 3. mai med invitasjon til å koma med skriftlege innspel innan 15. mai.

Fjellstyret merka seg mange gode innspel i teamsmøtet 3. mai og ser behov for å supplera med kunnskap og innspel frå fjellnoreg som fjellstyra representerer i Sør-Noreg.

Statsalmenningane representerer store areal av fjellområda i Sør-Noreg. Mykje av desse areala inngår i verneområde og er del av villreinområdene. For Noreg samla ligg 24% av villreinens leveområde i statsalmenning, for Hardangervidda er talet 29,4%. Fjellstyra må vera ein viktig part i arbeidet med stortingsmeldinga.

Bruken og rettar til statsalmenningane er regulert gjennom fjellova. I statsalmenning har alle innbyggjarar i bygdene som soknar til, særskild bruksrett innan landbruk og rett til å hausta , særleg med garnfiske og jakt, og fjellstyret si oppgåve er å forvalta innbyggjarane sine rettar og også å forvalte viltbestand og fisk på ein bærekraftig måte. Matauk i form av fisk og kjøt har lang historie og er framleis en viktig kulturtradisjon.

Reinsjakt er ein av rettane som frå gamalt av har høyrte til bygdene. Jakt og forvaltning av villreinen er to sider av same sak, og som bygdene tek omsyn til i bruken av fjellet. Ferdseleksregistreringane den seinare tid viser at lokalbefolkningen sin andel av ferdselelen utgjør berre 3 %. Det er grunn til å tru at lokal ferdsel er realativt stabil, og det må bety at annan ferdsel har auka sterkt.

Nyare bruksformer av fjellet meiner fjellstyret ikkje har den same «rett» til bruk av villrein fjellet sjølv om dette er såkalla «friluftslivsaktivitet» som er ei forstyrrende aktivitet for reinens arealbruk. Utviklinga i teknikk og utstyr har utvida grensene for allmannsretten langt utover det tradisjonelle då lova vart vedteken.

Konkret for Eidfjord sin del har fjellstyret kome med innspel til kommunen om å regulera kiting og skisegling i samband med rullering arealdelen av kommuneplan.

Grupper med ganske mange hundespann møtest «tilfeldig» i disse Facebook-tider midt inne på Vidda og kører til alle kantar på turar og nesten på tvers over Vidda. Det synest naudsynt å ha gode virkande verkemedel som kan styra friluftsliv slik at det ikkje er med å øydeleggja grunnlaget friluftslivet vert utøvd på.

Økonomien til fjellstyrene er samtidig avhengig av bruk i form av jakt, fiske og beite i almenningene. Det er for fjellstyra vanskeleg å redusera på tilbodet av desse aktivitetane utan at det vil gå utover økonomien til fjellstyra og dermed grunnlaget for forvaltning av statsalmenningane. Dei fleste fjellstyra har eigne eller tek del i oppsynsordningar som bidreg til kontroll, informasjon og profesjonell forvaltning. Dette krev at fjellstyra har inntekt for å oppfylla desse funksjonane.

Fjellstyret er samd i behovet for at alle partar bidreg til at villreinen skal ha tilgang til og ha ro til å bruka dei areala den er avhengig av for å overleva som art. Dette inneber at aktivitet og arealbruk på statsalmenningane må reduserast. Hyttebyar tett opp til villreinen sitt leverområde og framlegg om gondol med kapasitet på meir enn 100.000 personar til dørstokken av villreinområdet er eksempel inngrep som gir auka ferdsel og forstyrning i villreinområda. Ein ser stadig aukande «villcamping» eller telting midt inne i beste trekkrutene for villreinen, særleg i samband med stongfiske om sumaren, men faktisk og på vinteren med ski, pulk og telt.

DNT er ein sentral part i tilrettelegging av friluftsliv i villreinfjellet. Fjellstyret registrerer at sikringsbuene til turisthyttene blir brukt i ordinær overnatting, og dermed bidrar til auka kapasitet ved turisthyttene. Intensjonen og primære føremålet med sikringshyttene må leggjast til grunn i drifta.

Det registrerast og at opningstidene for turisthyttene auker. Dette bidreg til auka fersel i tider av året det frå gamal ikkje var bruk av fjellet. Styring av opningstider og ferdsel knytt til turisthyttene synest å vera naudsynt å vurdera nærare. Stor ferdsel etter løypenettet gir avvisande effekt for reinens vandringar. Hardangervidda villreinområde er blitt delt opp av løypenettet som hindrer reinen i den naturlege årsbruken av vidda. Fjellstyret meiner det må gis verkemidlar for styring og stenging av delar av løypenett og areal for å sikra villreinens naturlege vandringar og arealbruk.

Med venleg helsing
Eidfjord fjellstyre

Gunnar Elnan
Rådgjevar/sekretær

Kopi til:
Norges Fjellstyresamband
Rauland fjellstyre
Ullensvang fjellstyre
Ulvik fjellstyre
Øvre Numedal fjellstyre

Kopi til arkiv

